

การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รวีพรรณ อุตรินทร์¹ / รัชนิกร บวรชาติ² / กานต์มณี การินทร์³

¹⁻³ อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล: ¹Rawee.ploydao@gmail.com, ²ratchanee.bowon@yahoo.co.th, ³insignmind1208@gmail.com

รับต้นฉบับ 15 กรกฎาคม 2562; ปรับแก้ไข 10 สิงหาคม 2562; รับผิดชอบ 19 สิงหาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะการออมและการลงทุน แรงจูงใจในการออมและการลงทุนและการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 2) เปรียบเทียบการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 264 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test / F-test (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 - 50 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และเป็นบุคลากรสายผู้สอน มีรายได้ประมาณ 20,001 บาท - 30,000 บาท ส่วนรายจ่ายอยู่ที่ 10,001 บาท - 20,000 บาท และมีจำนวนเงินออม/ลงทุนในแต่ละเดือนอยู่ที่ 1,001 - 3,000 บาท ลักษณะของการออม/ลงทุน ส่วนใหญ่ คือ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจออมและการลงทุนในระดับมากแรงจูงใจในการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจว่าจะออมและลงทุน 2) บุคลากรที่มีระดับการศึกษารายจ่ายต่อเดือน จำนวนเงินออมและการลงทุนที่ต่างกันและประเภทของบุคลากรที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและการลงทุน ส่วนแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกและส่งผลต่อการตัดสินใจออมและลงทุนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 35.2 %

คำสำคัญ

ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจ การออมและการลงทุน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Savings and Investment Decisions of Personnel in Buriram Rajabhat University

Raweepan Uttarin¹ / Ratchaneekorn Bovornchat² / Kanmanee Karin³

¹⁻³ Lecturer, Department of Finance and Banking,

Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University

E-mail: ¹Rawee.ploydao@gmail.com, ²ratchanee.bowon@yahoo.co.th, ³insignmind1208@gmail.com

Received 15 July 2019; Revised 10 August 2019; Accepted 19 August 2019

Abstract

The objectives of this study were 1) to investigate personal factors, savings and investment characteristics, motivation and decisions of personnel in Buriram Rajabhat University, 2) to compare different savings and investment decisions of the sample, classified by different personal factors, 3) to study the relationship of knowledge and understanding of savings and investment and motivation affecting saving and investment decisions of the sample. A questionnaire was used as a research instrument. The sample of this study was 264 personnel in Buriram Rajabhat University. Data were then analyzed using statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test / F-test (One-way ANOVA) and multiple regression analysis. The results of this study indicated that 1) most of the samples were female, 36 - 50 years old, single person, graduated with higher bachelor's degree, worked as instructor, earned monthly income of 20,001 baht- 30,000 baht, had monthly expenses of 10,001 baht - 20,000 baht and had monthly savings / investment of 1,001 - 3,000 baht. The most common kind of savings/investment was deposit in savings account. The sample had a high level of knowledge and understanding about saving decisions and investment. The sample had the highest level of savings and investment motivation. Most of the samples decided that they should save and invest. 2) The samples with different educational level, monthly expenses, monthly savings and investment, and working position differently

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

decided to save and invest with a statistical significance level of 0.05. 3) Knowledge and understanding of savings and investment was not related to savings and investment decision. Intrinsic and extrinsic motivation were positively related to savings and investment decision with a reliability coefficient of 35.2%.

Keywords

Knowledge, Understanding, Motivation, Savings and Investment

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

ที่มาและความสำคัญ

การออมถือได้ว่าเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความสำคัญของประเทศหากประเทศมีระดับการออมสูง และเพียงพอต่อความต้องการของการลงทุนของประเทศแล้วการพึ่งพิงหรืออาศัยเงินทุนจากต่างประเทศ ก็จะลดลงที่ผ่านมาประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาต่างมีความต้องการเงินทุนเป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ในการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ แต่การพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน (Saving – Investment Gap) จึงเป็นเครื่องชี้วัดอีกตัวหนึ่งที่บอกถึงดุลบัญชีเดินสะพัดว่าเป็นอย่างไรซึ่งหากเกิดปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนจะส่งผลต่อเนื่องไปยังดุลบัญชีเดินสะพัดและส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ดังนั้นความสมดุลของการออมและการลงทุนของประเทศจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ (สุชาติ ศิริวัฒน์และเหมือนขวัญ รongเดช, 2556) โดยเฉพาะระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยมักใช้แหล่งเงินทุนจากงบประมาณของภาครัฐเป็นหลักแต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับโครงการอีกทั้งยังเป็นภาระทางการคลังในระยะยาวดังนั้นภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีช่องทางในการระดมเงินทุนจากเงินออมในประเทศมากขึ้น แม้ว่าภาพรวมการออมในประเทศช่วงที่ผ่านมามีความผันผวนแต่มีทิศทางเป็นบวกโดยในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 13.4 และการออมต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 30.3 ซึ่งเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกันอยู่ในระดับกลางใกล้เคียงกับอินโดนีเซียและมาเลเซียแต่สำหรับการออมของครัวเรือนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2554-2558) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก และเมื่อคิดเฉลี่ยต่อคนต่อปี พบว่ารายได้และรายจ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ตรงกันข้ามกับการออมที่มีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ หรือแทบจะคงที่เลยก็ว่าได้ ทั้งนี้ภาวะหนี้ครัวเรือนในระดับสูงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลให้การออมภาคครัวเรือนลดลง (ปนัดดา ภูหอม, 2560, น. 1) รวมทั้งกระแสสังคมในปัจจุบันที่นิยมการบริโภคและรักความสะดวกสบาย ประกอบกับการจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการขายที่กระตุ้นความต้องการซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค เช่น ส่วนลดในการซื้อสินค้าหรือบริการ การสะสมคะแนนเพื่อแลกซื้อของ การผ่อนชำระด้วยดอกเบี้ยร้อยละศูนย์เป็นเวลา ตั้งแต่ 3 เดือน 10 เดือน หรือมากกว่านั้น ส่งผลให้ผู้คนในสังคมจับจ่ายใช้สอยเพิ่มมากขึ้นทั้งสิ่งจำเป็นและไม่จำเป็นต่อการดำรงชีพ (ทีมข่าวการเงินโพสต์ทูเดย์, 2560)

นอกจากนี้จากโครงสร้างประชากรที่มีแนวโน้มมีผู้สูงอายุมากขึ้น นโยบายการส่งเสริมเพื่อวางแผนการออมจึงเป็นเรื่องสำคัญเพื่อรองรับชีวิตบั้นปลายของประชาชนที่อายุยืนยาวมากขึ้นเช่นกัน (ไทยพับลิก้า, 2558) ในปัจจุบันการออมเงินเพื่อรองรับการเกษียณอายุยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุม

ทั้งประเทศการออมและการลงทุนภาคครัวเรือนในเดือนมิถุนายน 2560 รวมทั้งสิ้น 18.09 ล้านล้านบาท แต่การออมเพื่อรองรับการเกษียณมีมูลค่ารวม 3.25 ล้านล้านบาท โดยมีสมาชิกรวม 17.7 ล้านคนเมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานจำนวน 38.5 ล้านคน สะท้อนให้เห็นว่ายังมีประชาชนที่ยังไม่ได้เตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณจำนวนมากถึง 20.2 ล้านคน (ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก, 2560) สวนทางกับแนวโน้มผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และคาดว่าจำนวนผู้สูงอายุจะสูงกว่าหรือใกล้เคียงกับจำนวนวัยแรงงานในปี 2564 ดังนั้นการตระหนักถึงความสำคัญของการออมและการให้ความรู้ด้านการเงินจึงมีความสำคัญ เนื่องจากจำเป็นต้องบริหารจัดการรายได้รายจ่ายให้เพียงพอและมีเงินเหลือเพื่อเตรียมการวางแผนเกษียณอายุในช่องทางต่างๆ ทั้งการวางแผนด้านค่าใช้จ่ายด้านภาษี และด้านการลงทุนภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (บัณฑิตา ภูหอม, 2560)

เงินออมถือเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายที่ผู้คนกำหนดไว้ในอนาคตสำเร็จและเป็นจริงขึ้นมา เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะสมัครเรียน จะไปเที่ยวต่างประเทศหรือต้องการมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เป็นต้นนอกจากการออมจะเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้ออมบรรลุเป้าหมายที่วางไว้แล้ว การออมเงินไว้เพื่อใช้ยามฉุกเฉินก็ยังช่วยลดปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินได้ เช่น มีเงินสำรองตอนเจ็บป่วย มีเงินซ่อมบ้านซ่อมรถ ฯลฯ ดังนั้นทุกคนจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอ (บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ, 2559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยที่กำลังเข้าสู่ยุคของประชากรสูงวัย จึงจำเป็นที่จะต้องวางแผนการใช้จ่ายเงิน รวมทั้งให้ความสำคัญของการออมตั้งแต่วันนี้ เพื่อการมีชีวิตที่สุขสบายทั้งในวันนี้และในบั้นปลายชีวิต ซึ่งการเริ่มต้นออมเงินถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของหนทางที่จะทำให้คนสามารถบรรลุเป้าหมายการเงินเพื่อความสุขของชีวิตได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการออมเงินและการลงทุนเป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีความสำคัญต่อประชาชนในทุกช่วงอายุ และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งนี้การวางแผนเพื่อวัยเกษียณควรถูกพิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นเข้ามาทำงานซึ่งจะอยู่ในลักษณะการสะสมเงินออมและลงทุนไปจนกระทั่งเกษียณโดยเฉพาะหากต้องการมีเงินในชีวิตรวัยเกษียณที่ดี ก็ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินและลงมือปฏิบัติ เพราะยิ่งออมเงินช้าเท่าไร ก็ยังมีความเสี่ยงทางการเงินเมื่อวัยเกษียณมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่ส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งจะไม่ได้รับเงินบำนาญและสวัสดิการในการรักษาพยาบาลหลังเกษียณเหมือนในอดีตดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมการวางแผนทางการเงินและการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนในอนาคตของพนักงานมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะการออมและการลงทุน แรงจูงใจในการออมและการลงทุน การตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกัน
2. ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจ
2. ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
3. พื้นที่การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
4. ระยะเวลาการศึกษาอยู่ในระหว่าง เดือนมกราคม – พฤษภาคม 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 775 คน (กองงานบริหารบุคคล ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 264 คน ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่ม โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบกำหนดโควตา (Quota Selection) ตามประเภทบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แบ่งเป็นสายผู้สอนจำนวน 142 คนและสายสนับสนุนจำนวน 123 คนตามสัดส่วนของจำนวนบุคลากร

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุน มีระดับความเชื่อมั่น 0.78 ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการออม/การลงทุนมีระดับความเชื่อมั่น 0.83 ส่วนที่ 4 การตัดสินใจออมเงินหรือลงทุน มีระดับความเชื่อมั่น 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในระหว่างเดือน มีนาคม - เมษายน 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวและลักษณะการออม/การลงทุนของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละและความถี่ของข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แรงจูงใจการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
3. วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ F-test (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการ LSD (Least significant difference)

โดยกำหนดการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ด้วยวิธี Stepwise เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยศึกษาว่ามีตัวแปรต้นตัวใดที่ร่วมกันทำนายหรือพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะการออมและการลงทุน ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจในการออมและการลงทุน และการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 - 50 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และเป็นบุคลากรสายผู้สอน มีรายได้ประมาณ 20,001 บาท - 30,000 บาท ส่วนรายจ่ายอยู่ที่ 10,001 บาท - 20,000 บาท และมีส่วนจำนวนเงินที่ออม/ลงทุนในแต่ละเดือนอยู่ที่ 1,001 - 3,000 บาท ลักษณะของการออม/ลงทุนส่วนใหญ่ คือ บัญชีออมทรัพย์ รองลงมา คือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจออมและการลงทุนในระดับมาก แรงจูงใจในการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้านของแรงจูงใจพบว่า มีแรงจูงใจภายในอยู่ในระดับมากที่สุด และแรงจูงใจภายนอกอยู่ในระดับมาก และบุคลากรส่วนใหญ่ตัดสินใจว่าจะออมและลงทุน

2. การตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน พบว่า

1) เพศชายมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุน สูงกว่าเพศหญิง เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า เพศที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2) บุคลากรในช่วงอายุ 36 - 50 ปี มีค่าเฉลี่ยในการตัดสินใจออมเงินและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า อายุที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3) บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจออมเงินและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า สถานภาพที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

4) บุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจออมเงินและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า การศึกษาที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการตัดสินใจออมและการลงทุนสูงกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงผลการทดสอบดังตาราง 1

ตาราง 1 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากร
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	\bar{x}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		3.79	3.83	4.22
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.79	-	0.04	0.43 [*] (0.021)
ปริญญาตรี	3.83	-	-	0.39 [*] (0.000)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.22	-	-	-

*P < 0.05

5) บุคลากรสายผู้สอนมีการตัดสินใจว่าออมและลงทุนอย่างแน่นอนซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า ประเภทของบุคลากรที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรสายผู้สอนมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุน มากกว่าบุคลากรสายสนับสนุนแสดงผลการทดสอบดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากร
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยรวม จำแนกตามประเภทของบุคลากร

ประเภทของบุคลากร	N	\bar{x}	SD	t	Sig.
สายผู้สอน	142	4.21	0.77	3.38	0.001*
สายสนับสนุน	122	3.90	0.77		

*P < 0.05

6) บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาท – 40,000 บาท มีการตัดสินใจออมและลงทุนอย่างแน่นอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า รายได้ต่อเดือน ที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

7) บุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีการตัดสินใจออมและลงทุนอย่างแน่นอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า รายจ่ายต่อเดือน ที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่มีรายจ่าย

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บ. มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 20,001 - 30,000 บ. และบุคลากรที่มีรายจ่ายสูงกว่า 40,001 บ. นอกจากนี้บุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,001 - 20,000 บ. กับบุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือน 20,001 - 30,000 บ. มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ สูงกว่า 40,001 บ. แสดงผลการทดสอบดังตาราง 3

ตาราง 3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการตัดสินใจออมเงินและการลงทุน
ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีรายจ่ายต่อเดือนต่างกัน

รายจ่ายต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บ.	10,001 - 20,000 บ.	20,001 - 30,000 บ.	30,001 - 40,000 บ.	สูงกว่า 40,001 บ.
		4.29	4.11	3.94	3.83	3.21
ต่ำกว่า 10,000 บ.	4.29	-	0.18	0.35* (0.024)	0.46	1.08* (0.001)
10,001- 20,000 บ.	4.11	-	-	0.16	0.27	0.89* (0.003)
20,001- 30,000 บ.	3.94	-	-	-	0.11	0.73* (0.019)
30,001- 40,000 บ.	3.83	-	-	-	-	0.62
สูงกว่า 40,001 บ.	3.21	-	-	-	-	-

*P < 0.05

8) บุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและลงทุนต่อเดือน ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป มีการตัดสินใจออมและลงทุนอย่างแน่นอนและมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจออมและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่ำกว่า 1,000 บ. มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่ำกว่าบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนระหว่าง 1,001 - 3,000 บ. ระหว่าง 3,001 - 5,000 บ. ระหว่าง 5,001 - 10,000 บ. และ ตั้งแต่ 10,001 บ. ขึ้นไป แสดงผลการทดสอบดังตาราง 4

ตาราง 4 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการตัดสินใจออมเงินและการลงทุน
ของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่างกัน

รายจ่ายต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บ.	1,001 - 3,000 บ.	3,001 - 5,000 บ.	5,001 - 10,000 บ.	10,001 บ. ขึ้นไป
		3.72	4.14	4.26	4.25	4.32
ต่ำกว่า 1,000 บ.	3.72	-	0.42 [*] (0.001)	0.54 [*] (0.000)	0.53 [*] (0.006)	0.60 [*] (0.007)
1,001 - 3,000 บ.	4.14		-	0.12	0.11	0.18
3,001 - 5,000 บ.	4.26			-	0.00	0.06
5,001 - 10,000 บ.	4.25				-	0.07
10,001 บ.ขึ้นไป	4.32					-

*P < 0.05

3. ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจ ที่มีต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์พบว่า ความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด รองลงมา คือ แรงจูงใจภายนอก นอกจากนี้แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกและส่งผลต่อการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.59 และสามารถพยากรณ์การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรได้ร้อยละ 35.2 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.25 สามารถนำมาสร้างเป็นสมการทำนายพฤติกรรมการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ดังนี้การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ = $1.191 + 0.548$ (แรงจูงใจภายใน) + 0.126 (แรงจูงใจภายนอก)แสดงผลการวิเคราะห์ดังตาราง 5

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

ตาราง 5 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากร ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตัวแปร	b	SE _b	Beta	t	p-value
แรงจูงใจภายใน	0.548	0.079	0.472	6.934	0.000*
แรงจูงใจภายนอก	0.126	0.053	0.161	2.363	0.019*

ค่าคงที่ 1.191; SE_{est} = ±0.25; R = 0.59 ; R Square = 0.35
F = 26.848 ; p-value = 0.000

สรุปผลการวิจัย

บุคลากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 36 - 50 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และเป็นบุคลากรสายผู้สอน มีรายได้ประมาณ 20,001 - 30,000 บาท ส่วนรายจ่ายอยู่ที่ 10,001 - 20,000 บาท และมีส่วนจำนวนเงินที่ออม/ลงทุนในแต่ละเดือนอยู่ที่ 1,001 - 3,000 บาท ลักษณะของการออม/ลงทุนส่วนใหญ่ คือ บัญชีออมทรัพย์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจออมและการลงทุนในระดับมาก มีแรงจูงใจในการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและตัดสินใจว่าจะออมและลงทุนบุคลากรสายสนับสนุนและสายวิชาการมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และบุคลากรที่มีการศึกษา รายจ่ายต่อเดือนและจำนวนเงินออมและลงทุนต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพและรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญนอกจากนี้ยังพบว่าความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากร โดยแรงจูงใจสามารถพยากรณ์การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรได้ร้อยละ 35.2

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้
สมมุติฐานที่ 1 บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีการศึกษา ประเภทของบุคลากร รายจ่ายต่อเดือนและจำนวนเงินออมที่ต่างกัน มีการตัดสินใจออมและลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ในส่วนของการศึกษาและประเภทของบุคลากรนั้น พบว่า บุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการตัดสินใจออมและการลงทุนสูงกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบุคลากรสายผู้สอนมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุน อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและบุคลากรสายผู้สอนมีโอกาสในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการออมและการลงทุนที่หลากหลายและกว้างขวางกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าและบุคลากรสายสายผู้สอนจำเป็นต้องหาความรู้ในเรื่องดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุพัตรา สมวงศ์และบังอร สวัสดิ์สุข (2559) ที่พบว่า ระดับการศึกษา มีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สำหรับและงานวิจัยของ งานวิจัยของ อนงนาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล และประสพชัย พสุนนท์ (2559) ที่พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการบริหารการเงินแตกต่างกัน ในส่วนของบุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือนต่ำ มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น โดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีรายจ่ายน้อยย่อมต้องมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือนสูงและบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนสูง จะมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนบุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพและรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน การตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมุติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ 64.4 แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.3 มีอายุน้อย คือ อายุระหว่าง 20 – 35 ปีและมีรายได้ต่อเดือน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

ค่อนข้างต่ำ คือ มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.6 ซึ่งถือว่าเป็นรายได้น้อย เมื่อเทียบกับรายจ่ายที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายรายเดือน เดือนละ 10,001 บาท - 30,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 78.7 จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบสอบถาม ที่ระบุว่า “จนจะตายอยู่แล้ว” “เงินเดือนน้อยและมีหนี้จึงไม่มีเงินออม” “อยากออมเงิน แต่ติดที่รายได้น้อยมากๆ” เป็นต้น

สำหรับแรงจูงใจนั้น ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกส่งผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพล สมวรรณและอภิเทพ แซ่ไคว (2560) ที่พบว่าแรงจูงใจในการออมมีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชนและ Blythe (2008, pp. 32-33) ที่ได้กล่าวถึงแรงจูงใจว่า ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้า รวมทั้ง Schiffman&Kanuk (2010, p. 106) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นแรงผลักดันภายในที่นำไปสู่การกระทำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า แรงจูงใจส่งผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในทางบวก ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการออมและลงทุนเพิ่มขึ้น หน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรเข้ามามีบทบาทในการกระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญและเกิดแรงจูงใจในการออมและการลงทุน อาทิเช่น การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับความสำเร็จในการออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัย รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการออมและการลงทุนในรูปแบบที่หลากหลาย การกำหนดเงื่อนไขในการออมเงินและการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินและประชาชน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของประชากรกลุ่มอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมเงินและการลงทุน

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กันกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการออมเงินและการลงทุน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

เอกสารอ้างอิง

- กนกพล สมวรรณและอภิเทพ แซ่โค้ว. (2560). พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 10(1),1-9
- ทีมข่าวการเงินโพสต์ทูเดย์. (2560, เมษายน 14). ธปท. แนะนำบัญชี สร้างวินัยออม สดหนี้. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/finance/money/490058>.
- ไทยพีบีเอส. (2559, ตุลาคม 5). ปัญหาการออมเงินอาจกระทบชีวิตหลังเกษียณ. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2561, จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/256359>.
- ไทยพับลิก้า. (2558). วิฤติการออมของชาติ ส่งสัญญาณ “ช่องว่างการออมและการลงทุน” 5 ปี เงินออมครัวเรือนหาย 2 แสนล้าน – ลงทุนเพิ่ม 8.3 แสนล้านบาท. ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561, จาก https://thaipublica.org/2015/03/savings-crisis_1/.
- ธนาวัฒน์สิริวัฒน์ธนกุล. (2560). คู่มือ Happy Money Guide ตอนวางแผนการออมสม่ำเสมอ. ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561, จาก https://www.set.or.th/set/education/html.do?name=preretire_isp&innerMenuId=48&groupMenuId=3.
- บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ. (2559). เงินออมสำคัญไฉน ทำไมต้องมีเงินออม. ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561, จาก <https://www.ncb.co.th/fin-knowledge/why-save-money>
- ปนัดดา ภูหอม. (2560). การออมของไทยในยุคดิจิทัล. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2561, จาก https://www.gsb.or.th/getattachment/4251c8c8-5fbf-4479-93e7-b93d411e016a/7MC_hotissue_save_ex.aspx.
- ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก. (2560, พฤศจิกายน 2560). การออมของไทย ในยุคดิจิทัล. ค้นเมื่อ 5 มกราคม 2562, จาก https://www.gsb.or.th/getattachment/0df11d4b-bdbd-42d3-bdb2-5aed33d601e4/Saving_internet.
- สุชาติ ศิริวัฒน์และเหมือนขวัญ รองเดช. (2556). สถานการณ์การออมและการลงทุน และการพัฒนา ตลาดทุนไทย: แนวโน้มปี 2556. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก <http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/Article/Article145.pdf>.
- สุพัตรา สมวงศ์และบังอร สวัสดิ์สุข. (2559). ศึกษาการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของลูกค้านาคารถหารไทยจำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา. ค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2561, จาก http://jes.rtu.ac.th/rtunc2016/pdf/Oral%20Presentation/.../BU_45.pdf.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

อนงนาฏศุภกิจวณิชกุลและประสพชัย พสุนนท์. (2559). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาคณาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. *Veridian E-Journal*, 9(2), 375-389

Blythe, J. (2008). *Consumer Behavior*. London: Thomson Learning.

Schiffman, L.G. & Kanuk, L.L. (2010). *Consumer Behavior*. 10th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row Publication.